

Závěr č. 33

ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 9. 5. 2006

Postup nadřízeného správního orgánu při přešetření způsobu vyřízení stížnosti podle § 175 odst. 7 správního řádu

Při postupu podle § 175 odst. 7 platí pro nadřízený správní orgán povinnost přešetřit způsob vyřízení stížnosti v přiměřené lhůtě (§ 6 odst. 1). Stěžovatel bude vždy vyrozuměn o způsobu vyřízení žádosti o přešetření vyřízení stížnosti. Výsledkem přešetření vyřízení stížnosti bude podle okolností (byla-li stížnost podle § 175 odst. 5 důvodná) pokyn podřízenému správnímu orgánu, jaká opatření k nápravě má přijmout.

Odůvodnění:

Ministerstvo vnitra obdrželo dotaz Krajského úřadu Vysočina, jak má postupovat nadřízený správní orgán při postupu podle § 175 odst. 7 správního řádu, např. zda lze použít obdobně § 175 odst. 5 a 6, v jakých lhůtách má být stížnost přešetřena, a zda má nadřízený správní orgán sám stížnost vyřídit, nebo dát závazný pokyn podřízenému správnímu orgánu k jejímu vyřízení.

Právní úprava vyřizování stížností podle § 175 správního řádu je poměrně stručná; v otázkách neupravených v tomto ustanovení použije správní orgán část čtvrtou správního řádu. Podle § 175 odst. 7 správního řádu „Má-li stěžovatel za to, že stížnost, kterou podal u příslušného správního orgánu, nebyla řádně vyřízena, může požádat nadřízený správní orgán, aby přešetřil způsob vyřízení stížnosti.“ Samotný postup nadřízeného správního orgánu není podrobněji upraven. Podle názoru poradního sboru se při tomto postupu nelze řídit ustanovením § 156 správního řádu, který je z povahy věci vyloučen.

Bude-li nadřízený správní orgán požádán, aby přešetřil způsob vyřízení stížnosti, ze smyslu § 175 plyne, že aby toto přešetření splnilo svůj účel, musí se zabývat nejen formálními otázkami postupu podřízeného správního orgánu při vyřizování stížnosti, ale i podstatou a důvodností samotné stížnosti. Postup správního orgánu, který vede řízení, je upraven v § 175

odst. 5 a 6, kde je mimo jiné rozlišeno „vyřízení stížnosti“ (pro které platí 60-denní lhůta) a „vyrozumění stěžovatele o opatřeních k nápravě“, jestliže o to požádá. Výkladem těchto pojmů se v souvislosti s otázkou počítání lhůty pro vyřízení stížnosti zabýval poradní sbor na jednom z předchozích zasedání.

K úpravě postupu nadřízeného správního orgánu lze přistupovat dvojím způsobem. Jednou z možností je řešení, podle kterého se při nedostatku podrobnější úpravy bude i nadřízený správní orgán analogicky řídit § 175 odst. 5 a 6. To by ale znamenalo, že i pro nadřízený správní orgán by platila 60-denní lhůta pro vyřízení stížnosti, tedy v podstatě vyrozumění o tom, zda byla stížnost shledána důvodnou, a také to, že o opatřeních přijatých k nápravě by byl stěžovatel vyrozuměn jen tehdy, jestliže o to požádal.

Zejména druhý z uvedených závěrů – tedy vyrozumění o opatřeních pouze na vyžádání, se však jeví problematickým. Možnost dotčené osoby obrátit se na nadřízený správní orgán se žádostí o přešetření vyřízení stížnosti, je jakýmsi kvasiopravným prostředkem při postupu vyřizování stížnosti; na základě této žádosti je nadřízený správní orgán povinen se věcí zabývat. Při nedostatku výslovné právní úpravy by pak směřoval rozšiřující výklad, podle kterého by byl žadatel o přijatých opatřeních informován pouze na vyžádání, v neprospěch stěžovatele a mohl by být v konkrétním případě např. v rozporu s § 4 odst. 4 správního řádu. O vyřízení stížnosti včetně přijatých opatření by proto měl být stěžovatel vyrozuměn vždy, a to v souladu se zásadou rychlosti bez zbytečných průtahů.

Ustanovení § 175 odst. 7 správního řádu nestanoví pro správní orgán lhůtu pro přešetření stížnosti. S ohledem na podpůrné použití části čtvrté správního řádu je třeba podle § 154 postupovat podle ustanovení části první a rovněž zde proto platí základní zásady činnosti správních orgánů. Podle § 6 odst. 1 správního řádu však *„správní orgán vyřizuje věci bez zbytečných průtahů. Nečiní-li správní orgán úkony v zákonem stanovené lhůtě nebo ve lhůtě přiměřené, není-li zákonná lhůta stanovena, použije se ke zjednání nápravy ustanovení o ochraně před nečinností (§ 80).“* Při průtazích při přešetřování způsobu vyřízení stížnosti lze tedy využít prostředky k ochraně před nečinností, jakmile není doba, po kterou tento postup trvá, přiměřená okolnostem konkrétního případu. Podle názoru poradního sboru je tento způsob ochrany práv dotčených osob dostatečný. Při vyřizování stížnosti podle § 175 odst. 7 správního řádu by měl být brán ohled na ustanovení § 175 odst. 5 a 6, lhůta podle § 175 odst. 5 správního řádu by se však neuplatnila.

Další z položených otázek zní, co má být výsledkem postupu nadřízeného správního orgánu, konkrétně, zda má stížnost sám vyřídit nebo dát pouze pokyn podřízenému správnímu

orgánu k dalšímu postupu v řízení. Způsob vyřízení stížnosti bude závislý na jejím obsahu v jednotlivém případě, avšak lze vycházet z toho, že vyřizování stížnosti se bude v řadě případů dít souběžně s probíhajícím správním řízením (které se podáním stížnosti nepřerušuje ani není jinak dotčeno). Správní řád nedává nadřízenému správnímu orgánu obecně pravomoc, aby např. nahrazoval úkon podřízeného správního orgánu v řízení svým úkonem. Pokud by byla nadřízeným správním orgánem shledána stížnost podle § 175 odst. 7 správního řádu jako důvodná, bude výsledkem přešetření stížnosti pokyn podřízenému správnímu orgánu, jaká opatření k nápravě svého postupu má přijmout. Pokud bude stížnost podána např. proti usnesení, které se pouze poznamenává do spisu,¹ může dát nadřízený správní orgán pokyn podřízenému, aby vydal usnesení jiné, kterým bude usnesení napadené stížností nahrazeno.

Pokud by nadřízený správní orgán stížnost podle § 175 odst. 7 správního řádu jako důvodnou neshledal, resp. pokud by důvody pro uplatnění stížnosti podle § 175 odst. 1 správního řádu pominuly, žádné pokyny se z povahy věci nevydávají.

---

¹ a pro které neplatí podle § 76 odst. 3 i. f. překážka věci pravomocně rozhodnuté